

Prof. emeritus dr Prvoslav Janković¹

Pedagoški fakultet, Sombor

DOI 10.19090/ps.2020.2.201-203

Dr Milenko Kundačina • mr Mirjana Pajić Ilić
LEKSIKON STVARALACA
U PREDUNIVERZITETSKOM OBRAZOVANJU
KLETT društvo za razvoj obrazovanja, Beograd, 2019.

Prošle godine KLETT društvo za razvoj obrazovanja, Beograd, objavilo je veoma značajnu publikaciju pod nazivom *Leksikon stvaralaca u preduniverzitetском obrazovanju*, kojeg su, sa željom da na najbolji način predstavite prosvetne radnike koji su stvarali ili trenutno stvaraju u našoj obrazovno-vaspitnoj delatnosti, sačinili prof. emeritus dr Milenko Kundačina i mr Mirjana Pajić Ilić. Oni su, nakon četvorogodišnjeg upornog rada, ovom publikacijom, obima od preko 700 stranica, naučnoj, stručno-pedagoškoj i društvenoj javnosti predstavili

ne samo sažete biografije onih koji su kao vaspitači, učitelji, nastavnici, profesori ili stručni saradnici različitih profila svojim pedagoškim, umetničkim, stručnim ili naučnim radom doprinikli ili doprinose razvoju prosvete, već su, navodeći i njihova dela (u vidu objavljenih stručnih ili naučnih radova, priručnika, udžbenika, učila, originalnih rešenja nekih problema, dobijenih priznanja i tome slično) na najsvrsishodniji način prikazali sa kakvim potencijalima ili resursima ove vrste raspolaže naše društvo.

Kako to, metodološki gledano, nalaže ili zahteva publikacija u vidu leksikona, autori su abecednim redom, s obzirom na prezimena, poređali ovoj svrsi prilagođene biografije i najvažnija postignuća za 1000 prosvetnih radnika – stvaralaca.

U pripremi *Leksikona stvaralaca* najveći izazov za autore, u širem smislu i za Redakciju, bio je na koji način animirati naše prosvetne radnike - stvaraoce da se prijave ili apliciraju za ovaj leksikon i sa kakvim podacima o sebi i svome radu da se prijave. Posle toga, da se iz mnoštva podataka, primenom odgovarajućih utvrđenih kriteri-

¹ prof@ptt.rs

juma, izdvoje ona lica za koja se smatralo da treba da se nađu u *Leksikonu stvaralaca*. Pri tome koristili su se javnim pozivom, štampanim u listu *Prosvetni pregled*, objavom na internet stranici KLETT društva za razvoj obrazovanja i dostavom javnih poziva na imejl adrese svih predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u Republici Srbiji. Po osnovu javnog poziva za Leksikon su mogli da apliciraju i stručni saradnici zaposleni u Ministarstvu prosvete Republike Srbije, u institutima, zavodima, učeničkim domovima, centrima za stručno usavršavanje nastavnika, kao i ostali prosvetni radnici angažovani u stručnim asocijacijama ili udruženjima. Uz sve to, da apliciraju su mogli i studenti doktorskih studija na nastavničkim fakultetima.

Kada je u sadržajno-tehničkom pogledu ova publikacija bila pripremljena za štampu stvaraoci koji su se svojom fotografijom, biografskim tekstom i drugim podacima našli u istoj bili sa time upoznati, kako bi dali svoju saglasnost za tačnost podataka i dozvolu za objavljivanje istih.

Uvidom u iznete podatke o pojedinim stvaraocima, koji se nalaze na odgovarajućoj stranici ili pod odgovarajućim slovom s obzirom na svoje prezime, autori su nastojali da (posle velikim slovima odštampanog imena i prezimena, abecedno sređeno s obzirom na slovo sa kojim počinje prezime) u svakom pojedinačnom slučaju iznesu sledeće podatke: o mestu i datumu rođenja, završenoj školi i fakultetu, stručno-profesionalnom zvanju i poslu na kojem je u nekoj od školskih ili drugih institucija dotična osoba angažovana; obrazovanju, radnom iskustvu; stvaralaštvu; i što je najvažnije podatke o tome u kojim delima ili naučnim i stručnim radovima je ta osoba autor ili koautor, a ako je u pitanju i nešto što je izvan toga izneti su i podaci o datim inicijativama, gde se neko pokazao kao osnivač, predlagač, saradnik, rukovodilac i sl., kao i podaci o stečenim, društvenim i drugim priznanjima.

Na osnovu ovakvih podataka svakome prosvetnom radniku, što je i najveća vrednost ovog dela, pružene su informacije o tome čime se neko stručno, naučno, kulturno, umetnički ili na neki drugi način bavio ili bavi, u kojim je aspektima tome posvećen, koliko su neke oblasti pedagoškog, umetničkog ili naučnog upliva u nešto aktuelne, poznate i istražene i, konačno, gde i kako svako od nas može pronaći sebe, a možda i sebi saradnike. Istovremeno, ovde su više, a možda i pouzdanije nego li na društvenim mrežama, pružene informacije o relevantnim izvorima koji svakome od nas, ne samo u preduniverzitetskom, već i u univerzitetskom, kao i u svakom drugom obrazovanju, mogu biti od najveće koristi. Uz sve to, ovde se mogu pronaći ideje, dobiti motivacija, a možda i nešto što će nas indirektno navesti na to kako da na najbolji način postupimo da bi našli rešenje za neki svoj problem. Upravo zbog toga i postoje pisma i jezici kao sredstvo komunikacije, knjige ili bilo koja kulturna dobra ove vrste.

Ako bi se sledila ideja o tome da bi ovakvom publikacijom trebalo, bez izuzetka, obuhvatiti sve stvaraoce, bar na polju prosvetne delatnosti, očekivano je da se pripremi i drugi tom publikacije sa novim imenima.

Za lakšu upotrebu ili snalaženje u ovoj publikaciji, što je posebna pohvala stručnosti njenih autora, u prilogu iste dat je registar korišćenih skraćenica i iscrpan indeks stvaralaca, odnosno osoba koje se na tačno navedenim stranicama ove knjige nalaze.

Za ovaj ***Leksikon stvaralaca***, kao delo posebne vrste i namene, treba napomenuti i to da je kvalitetom tehničke pripreme, tehničkim rešenjima, izborom materijala, likovnim, štamparskim i drugim rešenjima, i još po mnogo čemu veoma privlačan i dopadljiv. Čak za sve struke i uzraste, a što je zasluga ne samo autora i redakcije, već i izdavača kao što je, u ovom slučaju, udruženje KLETT društvo za razvoj obrazovanja, Beograd.